

משרד החינוך
מחוז דרום
אדם. אחרים. ארץ.

סיכריות אקסטרוניות

ירדנה להב,
מדריכת שפ"י מחוזית

סכנה לילדים:

סיגריות אלקטרוניות בעטיפה של ממתק

לאחר שנכנסו לפני מספר שנים לשוק בסערה, נראה שטרנד הסיגריות האלקטרוניות לא מתכוון לחלוף כל כך מהר, אלא להיפך- הוא חובר בתצורה חדשה, ולא פיקוח.

הסיגריות החדשות הן חד פעמיות, כולות יותר, משוקות בארסיביות ברשתות חברתיות ובחנויות, אלא מיסוי ופיקוח.

נתונים מהשטח

לפי נתונים שהוצגו לאחרונה בכנסת ע"י נציגי המיכס
למיאור העישון: **כל מתחילים להתנסות בעישון מוקדם יותר
צריך פחות ניסיונות כדי להפוך למכורים.**

לדבריהם, מספיקות שתיים-שלוש התנסויות באי 14-17 (קל
וחומר באי צעיר יותר מכך) כדי להתמכר לניקוטין,
בעוד שאחרי אי 21 נדרשות כ-20 התנסויות.

עוד הוסיפו, כי בשנת הקורונה בני נוער נחשפו פחות
לניקוטין, בעוד שעם היציאה מהסגר חל **כינוק בשימוש
בסיגריות ובעיקר בסיגריה האלקטרונית, הן בקרב ילדים
והן בקרב מתבגרים.**

קרוב ל- 50% מהצעירים, רוכשים את הסיגריה האלקטרונית
בצמח למרות שאסור על פי חוק למכור להם.

נתוני מהפכה

על פי נתוני דו"ח העיסון ספרס משרד הבריאות
בסוף מאי 2020 בנושא עיסון סיגריות אלקטרוניות
בקרב בני נוער, נמצא כי יותר מרבע מבני הנוער
השתמשו בסיגריה אלקטרונית.

עבור שיטת מהק, סיגריה אלקטרונית הייתה
התנסות העיסון הראשונה, **לעיתים כבר באין סוף!**

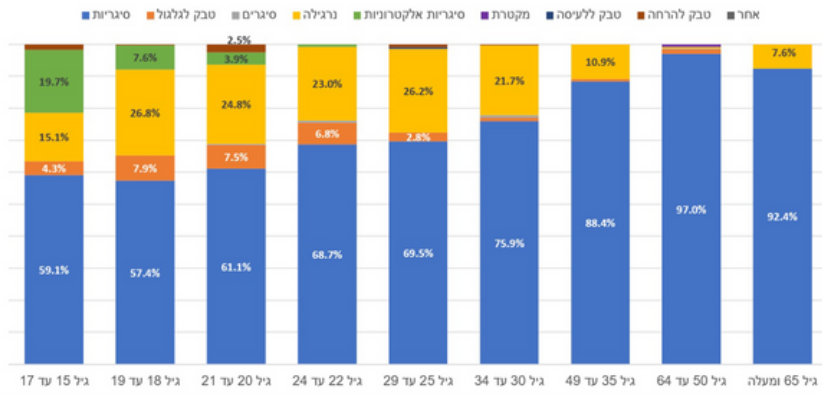
נתוניי מהשטח

* מתוך סקר שבוצע ע"י המיכס לריאור העישון בשנת 2020

מוצר עישון ראשון להתנסות - 2020

2,837=N

התפלגות סוג מוצר עישון ראשון, לפי קבוצות גיל, שנת 2020

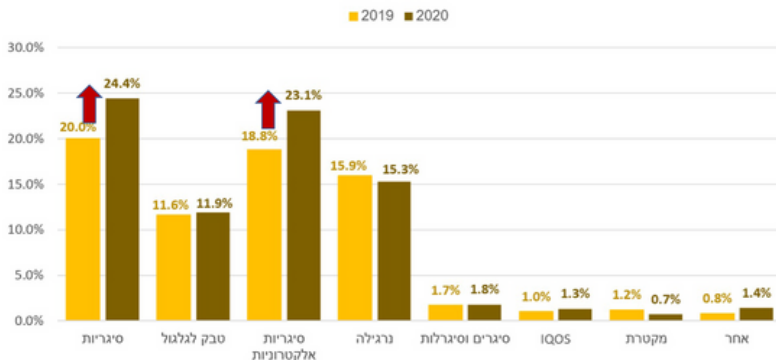
נתוניי מהשטח

*מתוך סקר שבוצע ע"י המיכס לריאור העישון בשנת 2020

175=N

באילו מוצרי עישון התנסית?

התנסות במוצרי עישון בקרב בני נוער בגילאי 15-17,
השוואה בין 2019 ו-2020

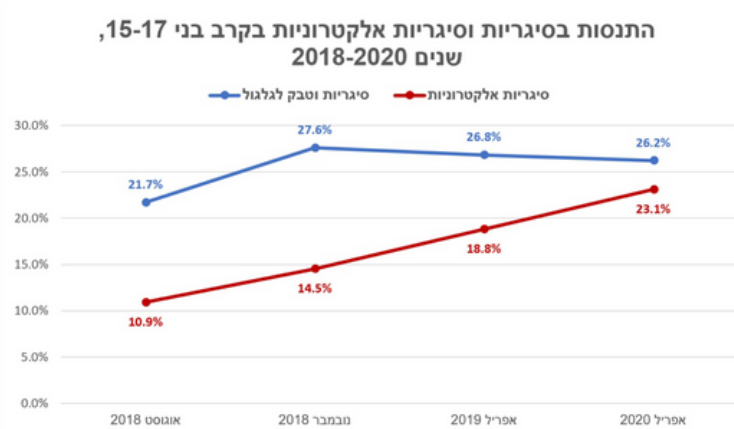

מקור: עישון בישראל: הרגלי העישון בקרב בני נוער, צעירים ומבוגרים, מגזר יהודי, בישראל 2020
המיזם למיגור העישון, רמת גן, מאי 2020

נתוני מהטה

* מתוך סקר שבוצע ע"י המיכס לריאור העישון בשנת 2020

התנסות בני נוער בסיגריות וסיגריות אלקטרוניות

מאות מציאות!

הסקר השנתי של המיכס למימון העיסון וז"ח משרד הבריאות בנושא הצביעו על מספר מאות מציאות.

לראשונה, הסיגריות האלקטרוניות מובילות כמוצר שבממצאותו מתגלים ילדים ובני הנוער לראשונה בעיסון (24 אחוז).

מותגי הסיגריות האלקטרוניות החד-פעמיות אמנם החלו להימכר בישראל רק בחודשים האחרונים, אך כבר בכאן קצר כה השיאו אחוזי התנסות של כ- 6% בקרב בני הנוער.

יתרה מכך, השנה חל כינוק חד בשיעור הילדים ובני הנוער הרוכשים בעצמם את מוצרי העיסון, עליה חדה מ-35.9% ב-2020 ל-46.8% ב-2021 - מה שמצביע על העדר אכיפה ופיקוח של החוק האוסר על מכירת מוצרי עיסון לקטינים.

סיגריות אלקטרוניות - איזה

סיגריה אלקטרונית היא מתקן אידיי שמדמה את פעולת העישון ומשמש תחליף לסיגריה רגילה.

הסיגריה האלקטרונית מכילה בדרך כלל ניקוטין, טעמים ותוספים נוספים, שאותם שואף המשתמש באמצעות תרסיס (אירוסול).

סיגריות אלקטרוניות - חידע

מוצר זה נבדל מהסיגריה הרגילה בכך שאינו מכיל עלי טבק או תהליך של בעירה, אלא מכיל ניקוטין נוזלי, ומנגנון הפעולה שלו כולל סוללה חשמלית אשר מחממת את הניקוטין.

עם החימום הופך הניקוטין הנוזלי לאדים. החימום מופעל באמצעות שאיפה מהסיגריה. המשתמש שואף את הניקוטין שעבר אידוי, וכך הסיגריה האלקטרונית מספקת מראה וגחושה שדומים לעישון.

סיגריות אלקטרוניות - חיזע

ישנם סוגים ועיצובים שונים של סיגריות אלקטרוניות, אך לרוב הרכבן ואופן הפעלתן דומה.

ברובן יש סוללה, סליל חימום, מכשיר שהופך את נוזל הניקוטין לתרסיס, מחסנית המכילה את הניקוטין הנוזלי ורכיב ממנו נשאפים האדים.

סיגריות אלקטרוניות חד פעמית

כמו הסיגריה האלקטרונית הרב-פעמית, הסיגריה האלקטרונית החד-פעמית היא מכשיר לאידוי ושאיפה של נוזל מילוי במגוון טעמים, המכיל ניקוטין ממכר, רעיל ומזיק לבריאות.

בניגוד לסיגריה האלקטרונית הרב-פעמית, בזו החד-פעמית גוף החימום ונוזל האידוי מצויים באריזה אחת, שאינה ניתנת להפרדה או למילוי חוזר, מה שהופך אותה להרבה יותר זולה והרבה יותר נגישה וקלה לשימוש.

סיגריות אלקטרוניות

חזק פשמית

נכח תכולה: הסיגריה האלקטרונית
החד-פעמית מציעה מספר רב של שאיפות
ליחידה, מ-200 ועד ל-3,000 שאיפות
ליחידה **נבין 4 ל-8 חפיסות סיגריות!**

לשם ההשוואה, בחפיסת סיגריות רגילה
יש במחוצע כ-200 עד 300 שאיפות.

נכקי הסיכריה האקטרונית

נכון להיום, מתחילות להיחשף עדויות על הסכנות אטווח הקצר והבינוני בשימוש בסיכריות אקטרוניות.

***הסרטון "הכירו את הארנב" נלקח מאתר האגודה למלחמה בסרטן**

נכקי הסיכריה האקטרונית

**סיכריה אקטרונית המכילה ניקוטין מהווה סכנה על מנת
לכני הנער ולילדים.**

**על פי דו"ח הוועדה המייעצת ל-FDA בנושא סיכריות
אקטרוניות (פברואר 2018), ישנן עדויות חד מנעיות כי
שימוש בסיכריות אקטרוניות בצעירים קשור באופן הדוק
לשימוש במוצרי טבק אחרים:**

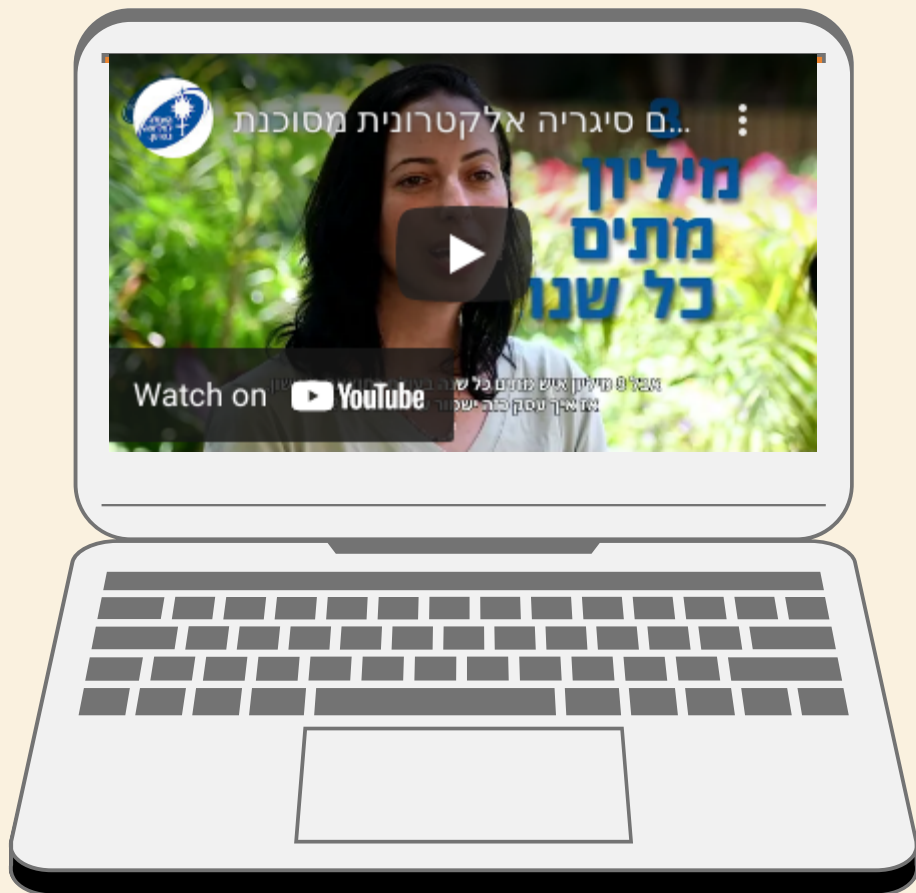
- סיכריה אקטרונית המכילה ניקוטין, היא מוצר ממכר
כמו סיכריה רגילה.**
- מנאנן ההתמכרות לניקוטין דומה למנאנן ההתמכרות
לסמים קשים, כאן הרואין וקוקאין.**

נכקי הסיכריה האקטרונית

• מלבד התמכרות - ניקוטין עלול להפיע ארעה
על התפתחות המוח של ילדים ומתבגרים:

- פגיעה בהתפתחות המוח
- פגיעה בתפקודים הקואניטיביים
- פגיעה ביכולות למידה וכיכרון
- הפרעות קשב ולמידה
- אימפולסיביות
- הפרעות במצבי רוח

היקף הנכקים הבריאותיים בשל השימוש בסיגריות
אקטרוניות טרק נחשף, היות והמוצר חדש יחסית ואין
עדיין מספיק נתונים ממחקרים ארוכי טווח על המסתמס
בסיכריה אקטרונית.

*הסרטון "האם סיגריה אלקטרונית מסוכנת" נלקח מאתר האגודה למלחמה בסרטן

הבעייתיות מנשיכה...

לפני כשנתיים עבר תיקון מקיף לחוק איסור פרסומת והאכלת השיווק של מוצרי עישון בישראל, חוק שמטרתו להפחית ראוותיה המחמירה ומכבידה על מוצרי עישון וטבק, אך בפועל, כאשר מדובר על סיגריות אלקטרוניות, ישנן הפרות בוטות של החוק ואין אכיפה משמעותית:

- **אין חפיסות אחידות:** אחד הדברים העיקריים במסגרת החוק הוא נושא החפיסות האחידות, במסגרתו כל מוצרי העישון מוצגים לקהל בצבע חוק לא מושק ובצינוב אחיד. בשטח- חלק גדול מהסיגריות האלקטרוניות מוצגות באריכה צבעונית וממותנת.
- במקרים רבים **אין אזהרות בריאות** על המוצר כפי שמחייב החוק- וכן במקומות שיש היא אינה באזל המחוייב על פי חוק או אינה מופיעה בשפה המקומית.

הבעייתיות משיכה...

- **מכירה למי שטרם מלאו לו 18:** על פי נתון חדש שפרסם המיכס למימון עימון, 30% מהילדים והמתבגרים רוכשים את הסימניה האלקטרונית בעצמם למרות שסור למכור להם.

- **ריכוז ניקוטין שלא עומד בתקן:** על פי חוק, מותר לשווק בישראל מוצרי עימון המכילים עד 2% ניקוטין בלבד, בפועל - באריכה החיצונית אכן מצוין 2%, אך בחלק מהמקרים, נמצאו גם מוצרים המכילים 5% ניקוטין ויותר!

הבעייתיות משיכה...

- **טקטיקות שיווק אגרסיביות ברשתות החברתיות ובנקודות המכירה:** אחד הדברים המשמעותיים בחוק הוא איסור השיווק והפרסום של מוצרי עישון לקטינים.

באחיזת כפתור אחת קופצות מאות תוצאות של מפיצי בטיקטוק הפונות לבני נוער ועשרות פוסטים באינסטגרם ובפייסבוק בהם יבואנים מפרסמים את המוצרים שייבאו.

הבעייתיות מסיכה...

- **מחיר הנמוך של הסיגריות האלקטרוניות: מחירן של הסיגריות האלקטרוניות החד פסאיות נע סביב ה- 40 שקל- 1,500 שאיפות, בעוד חבילת סיגריות נמכרת במחיר ממוצע של 29 שקל (מחיר מומלץ לזרכן).**

המחמאות היא שבטלות נמוכה משמעותית הזרן מקבל תמורה מקבילה ל- 5 חפיסות סיגריות (20 סיגריות פר חפיסה).

**היכן נעול הפתרון?
בדומה למרבית ההתערבויות
בתחום החומרים ממכרים**

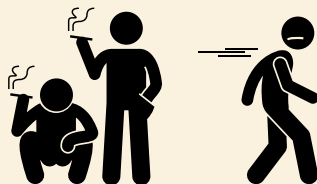

**שילוב של צעדים ריאקטיביים
ותכניות פרו-אקטיביות**

...PCI

**מידע אמין, עמדת מבואר ברורה
ושיח פתוח, איכפתי ורלוונטי**

חוכר חניכ"ל - עיסון

התנהגות	הפעולה	ההתערבות החינוכית
תלמיד המעשן בשטח בית הספר – אירוע חד פעמי	פעולות חובה 1. על מנהל בית הספר או מי מטעמו לפנות אל התלמיד ולבקש ממנו להפסיק את העישון. 2. יש לקיים שיחת בירור עם התלמיד. 3. יש לידע את ההורים. 4. יש להסיל על התלמיד עשייה חינוכית מתקנת (לחגמה: כתיבת עבודה על נזקי העישון).	פעולות חובה הפעלות תכנית למניעת עישון על פי מתווה התוכנית "כישורי חיים", בהתאם לתוכנית בית הספר (אם התוכנית כבר בוצעה, יש לבסס אותה ולהעמיקה).
תלמיד המעשן בשטח בית הספר – מקרה של התנהגות חוזרת	פעולות חובה יש להזמין את התלמיד בליווי הוריו לשיחה בבית הספר ולבנות חכמת התערבות המותאמת לתלמיד ולצרכיו. במידת הצורך יש לשתף גם גורמי טיפול בקהילה. יש לדווח למפקח בית הספר וכן למפקח על היעוץ. פעולות מומלצות בעקבות שיקול דעת ומחשבה על התאמת הפעולה לתלמיד אפשר להשעות את התלמיד	
מקרה של מידע שהגיע אל מנהל בית הספר או אל מורה בבית הספר על עישון של אחד התלמידים מחוץ לכותלי המוסד החינוכי	פעולות חובה 1. יש לקיים שיחת בירור עם התלמיד. 2. יש לקיים שיחה משותפת עם התלמיד ועם הוריו לשם יידועם. פעולות מומלצות לשיקול דעת הצוות החינוכי יש להזמין את התלמיד בליווי הוריו לשיחה בבית הספר ולבנות תכנית התערבות המותאמת לתלמיד ולצרכיו. במידת הצורך יש לשתף גורמים מטפלים בקהילה.	פעולות חובה הפעלות תכנית למניעת עישון על פי מתווה התוכנית "כישורי חיים".

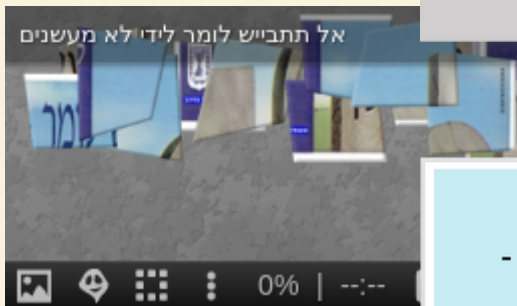
דואאאות להתערבויות פרואקטיביות

גיא, עמית, נועה ונופר מגלים את
האמת על עולם העישון

עישון סגריות ונרגילה בקרב בני נוער

אל תתבייש לומר לידי לא מעשנים

משרד הבריאות
מנהל המניעה והקידום
אגף נגד עישון ושימוש בסמים

סיגריות אלקטרוניות -
סיגריה היא סיגריה
שיעור כישורי חיים

משרד החינוך

מחלקת הילדים
המארגנת

אנחנו הורים נוכחים!

עוצרים ומדברים עם הילדים שלנו... והפעם על:
הסיגריה האלקטרונית

הסיגריה האלקטרונית היא קטנה, זמינה (מתלקים אותה במסיבות), נראית כ"ג'נט חדשני" ומדליק, במנוון טעמי פירות וממתקים המחמים על היותה **מסוכנת, מכילת ניקוטין וממכרת**. היא משווקת כ"מפחמת נזק" בהשוואה לסיגריות רגילות, בעוד שבפועל היא מזיקה לבריאות בכל גיל, ובגיל ההתבגרות בפרט.

ילדים ובני נוער רבים מתנסים בעישון סיגריות אלקטרוניות.

מה הם לא יודעים?

- שמי שצורך סיגריות אלקטרוניות נמצא בסיכון מוגבר לעבור לעשן סיגריות רגילות ולהתמכר אליהן.
- שהתמכרות לניקוטין יכול לגרום למתבגרים להפסיק לחצות ברכיב הרוח ואף לדיכאון.
- שסיגריות אלקטרוניות מכילות חומרים מזיקים שיכולים להשפיע לרעה על מערכת הנשימה ואף להגביר סיכוי לחלות בסרטן.

איך נשוחח עם הילדים על הנושא?

- יגיש לשיחה אחרי שנקרא קצת יותר וגבר עם עצמנו מה העמדה שלנו כלפי הסיגריות.
- נחננין בכנות כמה הילדים יודעים וחושבים על הסיגריות האלקטרוניות.
- נשמע מהם מה קורה במסיבות, במפגשים, בשכונה, נקשיב לתחושות ולרגשות שהם מתארים, לא נשפוט ולא נלוצל, נזכור שהם מתמודדים עם לחץ חברתי ואופנה וזה (כידוע לכולנו) אף פעם לא פשוט.
- נשמע מהם מהן הסיבות שיגרמו לבני נוער להתחיל לעשן או מנגד לבחור לא לעשן. מהם ה"רעיונים" ומה ה"מחירים" של עישון סיגריות.
- נעודד אותם לקרוא ולהבין ולהתעניין גם בהשלכות הבריאותיות של העישון.
- ולבסוף, נביע דאגה, נביע עמדה ברורה ששוללת עישון סיגריות ונמקד את עמדתנו.

הורים יקרים,

בנוכחם להשפיע על תהליכי גיבוש העמדות של ילדינו המתבגרים ועל התנהגותם בכל הקשור לעישון. בשיחות עמם ניתן לעזור להם לבחור להימנע מעישון. יחד, בשיח אכפתי, נוכח ועקבי נעזור לילדים ולבני הנוער להבין שטובתם ובריאותם יקרות וחשובות לכולנו עד מאוד.

מקורות:

אתר משרד החינוך
המארגנת לחלמה בסרטן

פרסום של

הנהגת ההורים הארצית

בשיתוף משרד החינוך

עיתות וספיעס -

נא עסון

תכנות ספ"י

כרכות נבחרות שהכינו עיתות בכיתות ה' ו-ו' בערים אשדוד וקרית מלאכי אכבוד יוק לא עישון תשפ"ב

מרכז למידה בנושא נזקי העישון שהוקם בתשפ"א במקיף ט' אשדוד

y

מקיף ט אשדוד

Share

Watch on YouTube

Made with
VideoShow